

Understøttelse ville de imidlertid meget snart og meget let kunne erhverve sig, naar de ville samvirke med disse Andre for at borttrydde alle de Hindringer, som staae i veien for, at denne Frivillighed kunde finde Sted, og derfor foresommer det mig, at netop de, der ønske, at den Foranstaltning, at Fæstegodset skal overgaae til Selveiendom ved en Evangsblov, snarest muligt fremmes, maae slutte sig til det foreliggende Lovforslag, saaledes som det er foreslaaet af Udvalgets Majoritet.

Bregendahl: Jeg deler vel ganske det Haab, som min ærede Ven, Ordføreren, udtalte for, at der ikke er Udsigt til, at Forslaget under Nr. 17 vinder Majoriteten for sig her i Forsamlingen, og det kunde derfor være overflødig for mig at udtale mig derom, men jeg kan dog ikke, efter hvad der er blevet ytret her under Discussionen, tilbageholde nogle ganske korte Bemærkninger. Jeg maa da oprigtigt bekjende, at det ikke ret har været mig muligt, uagtet al anvendt Opmærksomhed, at fatte den Forbindelse, som den ærede Rigsdagsmand for Holbø Amt 2den Valgkreds (Tscherning) har troet, at der var mellem dette Endringsforslag og Lovforslaget selv. Jeg har saameget mindre kunnet fatte, hvorledes han kunde finde, at dette Endringsforslag eller den Tanke, som ligger paa Bunden deraf, var i god Overensstemmelse med Lovforslaget i det Hele, efter den Maade, hvorpaa han, naar jeg ikke erindrer meget feil, i en tidligere Forhandling, for nogle Dage siden, har udtalt sig om dette Lovforslag. Det var nemlig under Forhandlingen af det Lovforslag, som blev indbragt her i Forsamlingen angaaende Fremme af Statens Bøndergodses Overgang til Selveiendom, at den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amt 6te Valgkreds (J. A. Hansen) udtalte sig imod den Maade, som i det Forslag, jeg nu nævnte, var lagt til Grund for Beregningen af Kjøbesummen, hvorimod den ærede Rigsdagsmand yttrede, at han fandt, at det var rigtigere, naar Kjøbesummen udfandt paa samme Maade, som var antydet i det her foreliggende Lovforslag; dertil svarede den ærede Rigsdagsmand for Holbø Amt 2den Valgkreds (Tscherning), at Forfjellen mellem disse Lovforslag var, at det Lovforslag om

Statens Bøndergodses Overgang til Selveiendom gik ud paa at give Fæsterne en Berettigelse til at blive Eiere, men at derimod Forslaget angaaende Lehnenes Bøndergodses Afhændelse ikke gik ud paa at give Fæsterne en Ret til at blive Eiere, men kun paa at give Lehnbesidderne en Bemyndigelse til, uhindrede af det bestaaende Lehnbaand, at kunne sælge Bøndergodset. Jeg siger nu, at efter denne Udtalelse af den ærede Rigsdagsmand for Holbø Amt 2den Valgkreds; som jeg ikke troer, at jeg har opfattet feil, er det mig vanskeligt at forestaae, hvorledes han idag har kunnet finde en Forbindelse imellem Forslaget under Nr. 17 og det Lovforslag, hvortil dette er stillet. Jeg troer, at det er saameget mere vigtigt at holde sig den Anskuelse for Nie, som den ærede Rigsdagsmand for Holbø Amt 2den Valgkreds under hiint andet Lovforslags Behandling udtalte om Characteren af nærværende Lovforslag, at dette nemlig kun gaaer ud paa, at hæve den Indskrænkning for Lehnbesidderne, som selve Lehnbaandet medfører, som jeg ikke troer, at andre Talere, der have udtalt sig, deels idag om Forslaget under Nr. 17, deels tidligere om den samme Minoritets Forslag til § 1, ellers vilde have gjort sig skyldige i den, jeg tør sige, skjæve og seilagtige Opfattelse af Sagen selv; som de efter min Formening have gjort sig skyldige i; jeg sigter herved i Særleshed til de høitidelige Foredrag af Rigsdagsmanden for Aalborg Amt 2det District (Ingstrup) og til et Foredrag, som vi hørte forleden Dag af en æret Rigsdagsmand fra Frederiksbørg Amt, jeg troer, det var for andet District. Den sidstnævnte Rigsdagsmand udtalte, at han kun kunde stemme for Loven, naar Minoritetens Forslag til § 1 blev antaget, fordi Lehnbesidderne i andet Tilfælde vilde sættes istand til at kunne forurette Fæsterne, og det paa et enkelt Lehn, som han nævnte, ikke alene de simple Fæstere, men ogsaa de saakaldte Superficiarbønder. Jeg vil kun gjøre opmærksom paa, at den Lov, som nu foreligger, kun gaaer ud paa at hæve Indskrænkningen til at sælge, som hidrører fra Lehnbaandet, derimod ikke paa, i nogenformelst Retning at give Lehnbesidderen nogen anden eller nogen større Disposition over Godset i Forholdet til Fæ-